

How to make HAIKU

First Edition 04 July, 2001

Second Edition 26 March, 2009

Edited by:

JAL Foundation

Issued by:

JAL Foundation

JAL Building, 2-4-11, Higashi-Shinagawa,

Shinagawa-ku, Tokyo 140-0002

email: w.chaiku@jal.com

©JAL Foundation

LÀM THƠ HAIKU THẾ NÀO?

*Bông bồ công anh vàng
Bay phân tán khắp mọi nơi
Đến mọi miền thế giới*

Inna Yegaj, 5 tuổi, nữ,
Nước Nga (2008)

*Tôi yêu ngọn gió nhỏ
Khi mỗi lần gió thổi vào tôi
Nó lại làm tôi vui*

Guy Peppiatt
6 tuổi, nam, nước Anh (2008)

Haiku là gì?

“Haiku”, hay “chơi chữ” bắt đầu từ thế kỷ 17 ở Nhật Bản, là kết quả từ những cuộc thi thơ. Haiku từng được xem là trò chơi đơn giản về từ ngữ và bị xem là văn học hạng hai. Tuy nhiên, Masaoka Shiki (1867-1902), 1 nhà thơ Haiku lớn đã tuyên bố rằng 'Haiku là văn học'. Kể từ đó, Haiku trở thành một trong những hình thức văn học truyền thống quan trọng nhất ở Nhật Bản.

Haiku là hình thức thơ ca nắm bắt khoảnh khắc trong cuộc sống của người thi sĩ vào trong những vần thơ miêu tả ngắn. Bài thơ làm dừng lại dòng thời gian và còn lại thì để cho trí tưởng tượng của bạn bay bổng. Các từ ngữ hòa cùng nhau một cách khăng khít, đưa người đọc bước vào vương quốc thơ ca được gọi lên từ 3 câu thơ độc lập.

Haiku, thể loại thơ trầm lắng, đề cao thiên nhiên, màu sắc, các mùa trong năm, sự tương phản, sự bất ngờ. Nó phát triển như là một câu thơ thể hiện cảm xúc sâu lắng dành cho thiên nhiên bao gồm cả con người. Điều này tuân theo ý tưởng truyền thống của Nhật rằng con người là một phần của thế giới tự nhiên và cùng sống hòa hợp với nó. Matsuo Basho (1644-1694) được xem như là nhà thơ vĩ đại nhất trong lịch sử thơ Haiku. Ông sinh ra trong một gia đình Samurai nghèo ở miền Nam Nhật Bản. Từ khi còn nhỏ, ông đã bắt đầu học làm thơ Haiku và sau đó nhanh chóng mở trường riêng, với khoảng 2000 sinh viên theo học. Basho viết các bài thơ sử dụng các câu đùa

*Đêm dài và tối
Vi vu tiếng gió thổi
Không trăng*

Ana Sirmik
12 tuổi, nữ, nước Slovenia (2008)

và chơi chữ trong những giai đoạn đầu của mình khi chúng còn đang thịnh hành nhưng rồi bắt đầu đóng vai trò quan trọng trong thơ ca của ông từ khoảng năm 1680.

Cấu trúc thơ Haiku

Hold On
Playful spring breezes,
Sorry little ladybug,
Hold on to the stem.

*Cơn gió xuân tinh nghịch
Xin lỗi nhé chú bọ rùa nhỏ
Đang bám chặt cuống hoa*

Keoho Bryant
8 tuổi, nam, nước Mỹ (2008)

Hình thức thơ rất đơn giản, là thể thơ 3 câu truyền thống với 17 âm tiết được chia theo cấu trúc 5-7-5.

Điều này tạo ra 1 cấu trúc Ngắn-Dài-Ngắn. Bất kỳ ai cũng có thể viết Haiku. Điều hay nhất về Haiku chính là nó không cần phải có vần điệu. Một số nhà thơ viết số âm tiết nhiều hơn hoặc ít hơn so với 17 âm tiết truyền thống. Miễn là bạn vẫn giữ được cấu trúc Ngắn-Dài-Ngắn thì thơ của bạn vẫn được xem là một bài thơ Haiku.

Chủ nghĩa tượng trưng thường được sử dụng khi sáng tác Haiku, và mặc dù hình ảnh luôn được thể hiện bằng ngôn ngữ đơn giản, những gợi ý được ẩn giấu lại rất tinh vi. Trong những bài thơ Haiku hay, ta

có thể thấy được sự quan sát chi tiết và tình yêu sâu sắc đối với thiên nhiên.

Nhiều bài thơ Haiku là những bức tranh bằng từ ngữ đẹp, chứ không phải là sự giải thích tỉ mỉ, chi tiết. Sự miêu tả càng đơn giản thì càng có nhiều chỗ cho người đọc tự do vẽ lên hình ảnh của riêng mình.

Haiku luôn là một hơi thở dài. Vì vậy các nhà thơ phải lắng nghe bằng đôi tai cũng như đôi mắt và con tim để có thể sáng tác được bài thơ hay.

Vẻ đẹp của Haiku

Việc diễn giải thơ Haiku phụ thuộc vào người đọc. Để hiểu rõ giá trị của các bài thơ Haiku quốc tế, chúng ta nên hiểu thêm về nền tảng văn hóa của người viết thơ. Khi khám phá những biểu hiện và cảm xúc khác nhau, chúng tôi mong muốn Haiku tồn tại như một phương tiện giao tiếp chung giữa mọi người trên khắp thế giới. Cũng từ điều này, ta có thể chia sẻ sự thú vị của Haiku, cùng nhau thúc đẩy sự hiểu biết lẫn nhau với vẻ đẹp của các vần thơ Haiku.

Trong thế kỷ 21, việc xóa bỏ những rào cản về kinh tế, chính trị, văn hóa giữa các quốc gia là điều vô cùng cần thiết, để chúng ta có thể làm việc cùng nhau và đạt được những mục đích của mình. Để điều này có thể xảy ra, những rào cản về tinh thần giữa các quốc gia cũng cần phải được xóa bỏ.

Có lẽ việc hiểu rõ giá trị của thơ Haiku sẽ đóng góp cho sự sáng tạo của một xã hội toàn cầu hòa hợp hơn.

Hãy thử miêu tả Haiku bằng tranh

Khi bạn đã sáng tác được bài thơ Haiku của mình, hãy thử vẽ một bức tranh về những thứ bạn đã viết trong thơ. Nó không nhất thiết phải là một bức tranh thật đẹp, chỉ cần là cái gì đó phản chiếu hình ảnh trong tâm trí bạn. Nó có thể nhiều màu sắc, hoặc cũng có thể chỉ là đen trắng.

Nutchanard Wongsricha
12 tuổi, nữ, Thái Lan (2008)

Trong bức tranh này, Nutchanard đã vẽ về hình ảnh trong thơ Haiku của bạn ấy:

**”Gió thổi qua cánh đồng
Những bông gạo đang nhú uốn theo
Cưỡi trâu đi thật mát”**

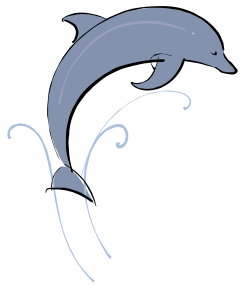
Nutchanard sử dụng ngôn ngữ đơn giản để miêu tả cuộc sống hàng ngày của mình, và bức tranh đầy màu sắc này cho thấy vẻ đẹp mà bạn ấy đã nhìn thấy.

Cứ 2 năm một lần, hàng nghìn trẻ em từ khắp nơi trên thế giới lại gửi những bài thơ Haiku cùng với các bức tranh do các em tự tay vẽ cho Cuộc thi làm thơ Haiku dành cho Trẻ em Thế giới.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ HIỂU VỀ THƠ HAIKU?

Quy tắc 1. Xuân Hạ Thu Đông

Haiku là cách để kết nối con người với tự nhiên vì nó nâng cao nhận thức của chúng ta về mối quan hệ của con người với môi trường. Theo cách truyền thống, Haiku bao gồm những ám chỉ về các mùa, trong tiếng Nhật gọi là “Kigo” tức là những từ ngữ liên quan đến 4 mùa trong năm.

Một số chủ đề được yêu thích trong Haiku như: sự ngắn ngủi của đời người, chim chóc, động vật, côn trùng, cây và hoa, núi non, tia nắng, tuyết, mưa, sương mù, và các khía cạnh khác của tự nhiên.

Luôn có những ám chỉ về các mùa, hay còn gọi “Kigo”, đôi khi là gián tiếp, chẳng hạn như “trăng lạnh” - mùa đông, “hoa anh đào” – mùa xuân, “đom đóm” – mùa hè, “lá cây thích/ lá vàng” – mùa thu.

Những từ ngữ chỉ mùa luôn là một đặc trưng của thơ ca Nhật từ những thời kỳ đầu, vì nhận thức về bốn mùa luôn rất quan trọng trong văn hóa Nhật Bản. Nhà thơ Basho cũng đã nói về sự quan trọng của cảm giác gần gũi với thiên nhiên – ‘Để viết về cây thông, phải hóa làm một với nó’.

Ở Nhật Bản, để sáng tác thơ Haiku, các nhà thơ sử dụng ‘Sajiki’ – cuốn từ điển bao gồm các từ ngữ miêu tả mùa. Tuy nhiên, các thi sĩ của mỗi quốc gia phải tìm được từ ngữ miêu tả mùa của riêng mình bằng cách quan sát những thay đổi về mùa ở môi trường của đất nước họ – vì vậy mà từ ngữ miêu tả mùa của mỗi đất nước sẽ có sự khác nhau.

Trong bài thơ của bạn Dale, chúng ta có thể thấy một số những ám chỉ về mùa như: ‘hơi nóng mặt trời’ và ‘lướt trên những con sóng’. Bạn ấy cũng cho chúng ta thấy ý tưởng về việc mà người dân sống ở Úc thích làm vào mùa hè bằng việc sử dụng từ ‘lướt sóng’. Bạn Dale đã tạo ra hình ảnh của một ngày hè

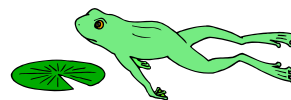
nóng ở bãi biển mà không cần sử dụng đến từ ‘mùa hè’. Đây chính là vẻ đẹp của ‘Kigo’ – từ ngữ dùng để miêu tả về mùa.

*Dưới hơi nóng mặt trời
Tôi lướt trên những con sóng
Cùng các bạn cá heo*

Dale Jasch, 11 tuổi, nam, nước Úc

Trong bài thơ của mình, bạn Mark sử dụng từ ‘Ếch’, để cho chúng ta biết rằng bài thơ được viết vào mùa xuân. Những từ như ‘lấp lánh’ và ‘cuốn đi’ gợi ra một bầu không khí tươi sáng và hạnh phúc. Hãy ghi nhớ ngôn ngữ mà bạn sử dụng để tạo nên bầu không khí cho bài thơ của bạn. Có lẽ khi đó Mark đã phát hiện ra những chú ếch đang vui vẻ trôi theo dòng nước!

*Những thác nước lấp lánh
Cuốn những chú ếch xuôi theo dòng
Đến với những lá sen.*

Mark Rokitka, 11 tuổi, nam, nước Mỹ

Hãy chú ý

Ở bài thơ bên dưới, Breadon không chỉ nhìn thấy chủ thể trong bài thơ Haiku của bạn ấy mà có lẽ đã cảm nhận được chủ thể đó, hay nói cách khác là hóa làm một với nó. Mặc dù có thể Breadon chưa từng nếm mật hoa trước đây nhưng bạn đã miêu tả là nó có ‘vị ngọt’. Bạn ấy không cần sử dụng từ ‘mùa xuân’ vì chúng ta đều biết đó là mùa xuân bởi những từ miêu tả ‘bươm bướm’, ‘bông hồng’ và ‘mật hoa ngọt’.

Breadon đã giữ cho bài thơ của mình thật đơn giản và tinh tế, nhưng vẫn tạo được những hình ảnh đẹp trong tâm trí người đọc.

*Bươm bướm bay đến
Dừng chân trên bông hồng dại
Nếm mật hoa ngọt ngào*

Breadon Stenson, 9 tuổi, nam, Canada

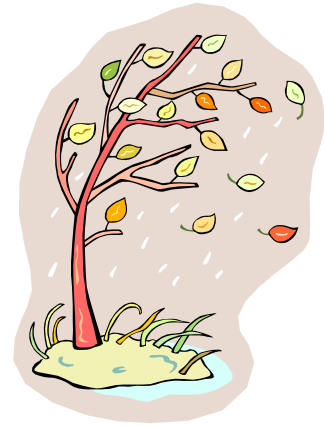
Hãy chú ý bài thơ dưới đây, Christian không nói ‘chiếc lá rơi xuống và đậu trên mặt đất với một cái lá khác’.

Bài thơ Haiku này có một yếu tố gây ngạc nhiên, đó là ta không nghĩ đến việc có một chiếc lá khác trên mặt đất. Chỉ khi đến câu ‘Bỗng nhiên hóa thành hai’, hình ảnh về hai chiếc lá nằm cạnh nhau thật thanh bình dưới gốc cây trong một ngày mùa thu đã tự động xuất hiện trong suy nghĩ của chúng ta.

*Chiếc lá rời khỏi cành
Lướt nhẹ trên con phố nhỏ
Bỗng nhiên hóa thành hai*

Christian Gunther, 10 tuổi, nam, nước Đức

Bạn Nela không nói ‘sương giá trên cửa sổ bởi vì mùa đông lạnh’. Bạn ấy đã sử dụng ngôn ngữ gợi ý đơn giản nhưng thật đẹp, cho phép người đọc tưởng tượng nên một khung cảnh mùa đông lạnh giá, mỏng manh.

*Dải đăng ten xinh xắn
Được đan bởi mùa đông lạnh
Trên cửa sổ nhà tôi*

Nela Zorko, 12 tuổi, nữ, Slovenia

Điều chúng ta có thể thấy từ những bài thơ Haiku này là: không cần giải thích chi tiết cho người đọc về những cái họ đang nhìn thấy. Việc sử dụng ngôn ngữ đơn giản nhưng sinh động trong bài thơ của bạn sẽ gợi lên trong người đọc những hình ảnh đẹp giống như bài thơ của các bạn nhỏ trong bài viết này.

Nếu bạn sáng tác thơ Haiku vào một mùa nhất định nào đó, hãy sử dụng từ ngữ làm cho bạn nghĩ đến mùa đó – cố gắng đừng sử dụng tên của mùa đó. Thậm chí nếu thấy khó quá, hãy tiếp tục luyện tập và thưởng thức bài viết Haiku của bạn. Bạn sẽ thấy ngạc nhiên về chính mình đấy!

Quy tắc 2. Phản chiếu Thế giới và Trái tim bạn

Haiku không chỉ là cách để gắn kết với tự nhiên, mà còn là cách để thấy và miêu tả thế giới một cách rõ ràng. Vì Haiku rất ngắn, nên phải làm sao để người đọc có thể trải nghiệm cái khoảnh khắc rõ nét đã lưu lại trong tâm trí của người làm thơ trong 3 câu thơ ngắn đầy hình tượng.

*Làn gió chuyển động nhẹ nhàng
Bên dưới lắng nghe câu chuyện về bầu trời
Những đám mây lững lờ trôi đi*

Pruksachart Pratoomnan
10 tuổi, nữ, Thái Lan (2008)

Để sáng tác được một bài Haiku hay, bạn phải nhìn thế giới thật rõ ràng và viết ra thật mạch lạc, sử dụng những hình ảnh đặc trưng và chắc chắn – hình ảnh đơn giản chỉ là một từ hoặc một nhóm từ trình bày về chủ thể mà có thể chạm được tới các giác quan. Nó có thể được nhìn thấy, được chạm vào, được nghe, được ngửi, được nếm v.v..

Haiku nổi tiếng về những miêu tả khách quan, một bài thơ Haiku hay sẽ làm lay động người đọc và đánh thức một số cảm xúc.

Nó có thể là những cảm xúc nặng nề như nỗi buồn thương hay cảm giác tinh tế về cảm nhận về đẹp, hay là sự hài hước hoặc sự ngán ngùi của cuộc đời.

Cảm xúc được gợi lên một cách gián tiếp, nó không cần được giải thích, mà được truyền tải thông qua hình ảnh.

*Cha nằm im nhắm mắt
Mẹ và tôi ôm cha thật chặt
Rồi ông trút hơi thở cuối*

Ekararb Uawisaswathana
12 tuổi, nam, Thái Lan (2008)

*Gió thổi nặng nề
Cuốn chiếc lon rỗng kêu lạch cạch
Trong sân trường*

Tobias Bockmann, 11 tuổi, nam, nước Đức (2008)

*Như kẻ bắt nạt ở trường
Cứ đẩy mạnh tôi về đến nhà
Cơn gió đẩy mạnh*

Claudya Sanchez, 11 tuổi, nữ, nước Mỹ (2008)

Hãy chú ý.....

Điều đó rất quan trọng khi để hình ảnh nói lên cảm xúc một cách gián tiếp, hay tế nhị, như bài thơ bên dưới.

Từ bài thơ Haiku của Daniel, chúng ta cảm nhận được cảm giác to lớn về sự mất mát và nỗi buồn thương. Ban đầu, ta chưa biết chính xác bạn ấy đang viết về tình huống nào khi bạn ấy nói đến các từ ‘cảm xúc lẫn lộn’ và ‘những kỉ niệm ùa về’, nhưng câu cuối cùng thì gần như là sự kinh ngạc đối với người đọc và bài thơ của bạn ấy đã rất hiệu quả theo cách này.

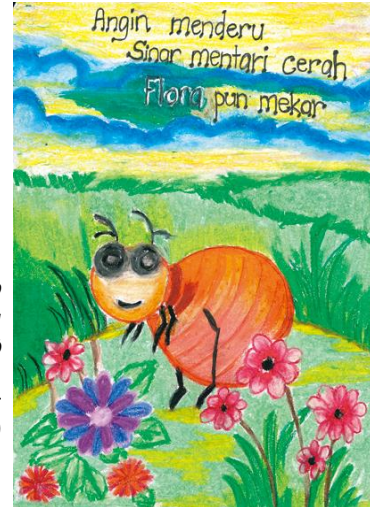
*Những cảm xúc lẫn lộn
Những kỷ niệm ùa về trong tim
Chiếc quan tài hạ xuống*

Daniel Wood, 12 tuổi, nam, New Zealand

*Những cơn gió thét gào
Ánh nắng xuyên qua mang ánh sáng
Hoa thơm nở rộ*

Fathatunnur Asyiqin bt.Khairul Anuar
11 tuổi, nữ, Malaysia (2008)

Bài thơ bên dưới được viết rất khéo léo, hàm chứa cả những yếu tố ngạc nhiên và hài hước. Hai câu đầu tiên đã thành công trong việc tạo nên cảm giác vui vẻ và sự trông đợi; chúng ta chờ đợi Tarzan sẽ quay trở lại với cái mà anh ấy đi săn. Nhưng thay vì thế, anh ấy trở lại với thứ khác – nhỏ bé hơn rất nhiều so với cái mà chúng ta trông đợi.

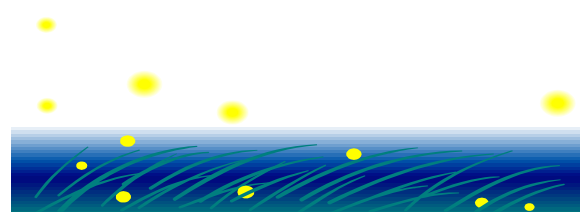
*Một hai ba bốn năm
Tarzan lên đường vào rừng săn hổ
Trở về với chuột con*

Shen Hua Quiang, 12 tuổi, nam, Singapore

Bài thơ của Gianluca tràn đầy những điều kỳ diệu và nhận thức sâu sắc về vẻ đẹp tự nhiên. Bạn ấy đã tưởng tượng ánh sáng của những con đom đóm được tạo bởi những chiếc đèn lồng đang cháy mà chúng mang, để những người thủy thủ lạc đường có thể tìm được đường về nhà.

*Vô số đom đóm
Lơ lửng trên cánh đồng bát tặn với đèn lồng
Những người thủy thủ lạc đường*

Gianluca Sordi, nam, nước Ý

Quy tắc 3. Nắm bắt khoảnh khắc

Haiku là cách để làm chậm lại trong thế giới hiện đại vội vã và nhờ vậy thư giãn và trân trọng cuộc sống của chúng ta hơn.

Nhà thơ Basho nói rằng 'Haiku là điều đang xảy ra trong khoảnh khắc này, thời gian này, địa điểm này'. Những bài thơ Haiku hay nhất thường được viết từ trải nghiệm của một người trong một khoảnh khắc, tại đây và ngay bây giờ.

*Từng mảng tuyết cuốn đi
Tôi nhìn chúng rơi trên mặt đất
Và nghĩ về việc đã làm*

Hannah Ferguson, 10 tuổi, nữ, Canada

Mặc dù một số người sáng tác từ ký ức hay trí tưởng tượng, Haiku vẫn luôn chân thật nhất khi được viết từ những trải nghiệm ngay tức thời của ai đó hay ít nhất là một phần từ trải nghiệm thật của người đó.

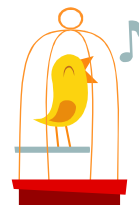

*Mưa bão và gió lạnh
Đây tôi run rẩy trên cành cây to
Gia đình tôi đâu rồi*

Kittamet Thongchom, 12 tuổi, nam, Thái Lan (2008)

Để viết một bài thơ Haiku, hãy mở to mắt và nhìn sự vật. Nhìn thật kỹ, nghe thật kỹ, bạn sẽ nhìn thấy, sẽ nghe thấy những điều mà từ trước đến giờ bạn không để ý đến. Việc 'nhìn rõ ràng' sẽ trở thành sự ngạc nhiên hay một khoảnh khắc tươi mới. Nó sẽ khiến bạn trân trọng nhiều hơn cuộc sống mỗi ngày.

Đừng bao giờ cố thử để ngạc nhiên hay bị kinh ngạc mà hãy ngồi yên và chú ý xem điều gì đang ở đó.

Hãy chú ý.....

Ba bài thơ của các bạn dưới đây thể hiện trải nghiệm cá nhân thông qua thơ Haiku. Bạn Na viết về lúc bạn đứng trên bờ biển, nghe ‘âm nhạc’ từ những con sóng. Hãy để ý rằng bạn ấy không trực tiếp nói rằng đại dương ‘là’ âm nhạc, mà chỉ gợi lên một cách tinh tế.

*Âm thanh của tiếng sóng
Buổi hòa nhạc được tổ chức
Trên sân khấu đại dương*

Na Young Moon, 12 tuổi, Hàn Quốc

Có lẽ bạn Alex đã nhìn thấy một ngôi sao băng trong một đêm tối và tưởng tượng rằng nó đang chạy trốn khỏi dải Ngân hà, và truyền cảm hứng cho bạn ấy viết bài thơ Haiku này...

*Ngôi sao băng
Khao khát được nhìn thấy Thế giới
Từ bên ngoài Dải Ngân Hà*

Alex Malot, 13 tuổi, nam, nước Pháp

Những bài thơ này cho chúng ta thấy rằng điều quan trọng là hãy viết từ trải nghiệm riêng, và không nên kể với người đọc chính xác về điều đang xảy ra. Hãy thử sử dụng ngôn ngữ thật đơn giản nhưng sinh động.

Bài thơ bên dưới cho phép người đọc tưởng tượng về chủ thể của bài thơ mà không cần phải nói chính xác là nó như thế nào. Không cần phải tỉ mỉ về những thứ là hiểu biết chung – chẳng hạn, tất cả chúng ta đều biết chuồn chuồn trông như thế nào. Bạn chỉ cần đơn giản thể hiện những đặc trưng riêng biệt của chủ thể đó.

*Sự phản chiếu bên trong
Đôi mắt của những chú chuồn chuồn
Là chòm sao Tiên Nữ*

Natsuki Toyokawa, 12 tuổi, nữ, Nhật Bản

VIẾT HAIKU CHO BẤT KỲ DỊP NÀO

Trong một ngày...

Đôi khi bài thơ Haiku thú vị nhất lại đến từ những chủ đề đơn giản nhất – cuộc sống hàng ngày của bạn. Thậm chí nếu bạn sống trong một gia đình có 6 người, hay một thành phố đông người, các hoạt động hàng ngày và những khám phá của bạn là độc nhất, cho phép bạn thể hiện một thế giới mà chỉ mình bạn có thể thấy.

Haiku cũng là cách để cho mọi người ở những đất nước khác biết về những việc mà bạn làm ở đất nước của bạn. Bằng cách đọc bài thơ của bạn, họ sẽ hiểu rằng cuộc sống của bạn là một bộ phận trong thế giới này. Bạn có thể chọn để viết về gia đình, trường học, hàng xóm, sở thích, thú nuôi hay khu vườn sau nhà.

Khi bạn nghĩ về nó, sẽ có cả một danh sách bất tận những chủ đề cho bài Haiku của bạn. Tất cả những gì bạn cần làm là hãy mở to đôi mắt của mình...

Vào ban ngày

Bạn thường làm gì trước tiên sau khi thức dậy vào buổi sáng?

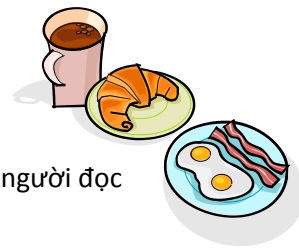
Một ngày của bạn như thế nào?

Đó là một ngày vui vẻ hay tẻ nhạt?

Ai ở cùng bạn?

Bạn đã ở đâu?

Hãy nhớ, bạn không cần phải đi vào những chi tiết to lớn, chỉ cần cho người đọc cảm nhận về một ngày trong cuộc đời bạn đã diễn ra như thế nào.

Vào buổi tối

Buổi tối luôn khác biệt theo nhiều cách ở những quốc gia khác nhau...

Trời có nhiều sao không?

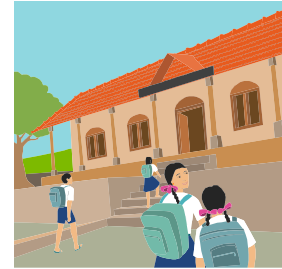
Bạn có thấy sợ khi ra ngoài buổi tối không?

Bạn thích làm gì vào buổi tối?

Trong tuần...

Từ thứ Hai đến thứ Sáu, cuộc sống của chúng ta trở nên bận rộn đến nỗi mà ta quên mất việc mình đã làm vào thứ Ba tuần trước, hay thậm chí là ngày hôm qua. Haiku là cách tốt để có một cái nhìn gần gũi về việc mà chúng ta làm trong tuần, và giữ những khoảnh khắc mãi mãi đó trên tay cũng như trong ký ức.

Vào cuối tuần

Có lẽ cuối tuần là thời gian yêu thích nhất trong tuần của mọi người! Bài Haiku của bạn có thể là về chuyến đi với gia đình, chơi với bạn bè hay tự mình thư giãn.

Trong một năm

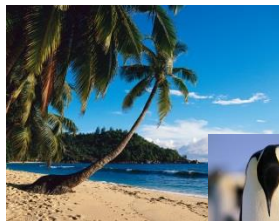

Ở tất cả các quốc gia trên thế giới, một năm mới mang lại nhiều điều mới, đổi mùa, năm học mới, bạn bè mới, những trải nghiệm mới... Cách tốt để ghi nhớ những cảm xúc của bạn vào những thời điểm này là đưa chúng vào trong thơ Haiku.

Vào những ngày hè oi bức

Điều gì gợi cho bạn nghĩ về mùa hè ở đất nước bạn?
Bạn muốn mọi người trên khắp thế giới thấy mùa hè ở đất nước bạn như thế nào?
Bạn thích làm gì vào mùa hè?

Trong cái lạnh của mùa đông

Mùa đông ở nơi bạn sống có lạnh không?
Có phải bạn sống ở nơi nhiệt đới không?
Bạn thích chơi trò gì trong những tháng mùa đông?

